

Herdenkingsbijeenkomst 4 mei 2019- Toespraak Martin Nieuwstad

Mijn naam is Martin Nieuwstad, ik ben de interim voorzitter van de Concern Cliëntenraad en ik ben gevraagd hier bij deze mooie gedenkplaats namens de patiënten van Parnassia Groep het woord tot u te richten op deze gedenkwaardige dag.

Wij zijn hier bijeen om het onbeschrijflijke leed te herdenken van de in 1943 vermoorde Joodse GGZ patiënten vanuit voormalig centrum Rosenburg en de Ramaer-kliniek. Onze gedachten zullen ook uitgaan naar de vele andere slachtoffers van de gruweldaden van het naziregime, dat destijds Europa vervulde met volstrekt verwerpelijk gedachtegoed. Dat gedachtegoed hield onder andere in dat er een superras moest worden gekweekt. Waarbij Duitse, Arische vrouwen tot broedmachines werden gedegeneerd en alles wat niet voldeed aan de standaard van blond haar en blauwe ogen tot inferieur werd verklaard.

Halverwege de jaren dertig begon deze verschrikkelijke periode, een tijd waarin 1 man zijn idiote ideologie uitwerkte, de door hem geleide NSDAP de macht overnam in het toenmalige Duitsland. Dit leidde tot een Wereldoorlog die in het najaar van 1939 begon met het binnenvallen van Polen en halverwege 1940 was een groot deel van Europa in Duitse handen gevallen. Het fascisme en racisme dat de Duitsers meebrachten heeft zijn tol geëist en miljoenen levens zijn vroegtijdig geëindigd in concentratiekampen op een mensonterende manier en zonder een geldige aanleiding noch proces. Het is een zwarte periode in de geschiedenis waarin gelijkwaardigheid, gelijkheid en vrijheid van meningsuiting niet bestonden. Alles wat afweek van de hoge Duitse norm, daar was geen plaats voor.

Wij zijn hier om de gevolgen van dat verschrikkelijke beleid en de gevallen te herdenken, maar ook om ons te blijven herinneren waartoe het buitensluiten van groepen mensen kan leiden....en heeft geleid ! Wij staan hier specifiek bij stil voor dit mooie monument (met menora) wat vorig jaar na veel onderzoek is geplaatst. De namen van de mensen die op het monument achter ons staan beschreven zijn vanuit hier naar Westerbork en daarna naar Auschwitz gedeporteerd en aldaar omgekomen. Het jaartal 1943 is vanwege deze reden voor altijd in ons geheugen gegrift en het doet goed dat wij hier met zijn allen samen zijn om dit onbeschrijflijke leed te herdenken en onze hoop uit te spreken dat dit nooit meer zal gebeuren.

Wij mogen dit nooit vergeten !

Een ieder hier heeft zijn eigen reden om hier vandaag te zijn, ook ik. Als GGZ-patiënt en van Joodse komaf hoefde ik niet lang na te denken toen de organisator (Rob Leenheer) mij vroeg om hier te spreken op deze, ook voor mij gedenkwaardige dag. Dat wij hier vandaag samenzijn om te herdenken is erg belangrijk, dat we beseffen dat vrijheid, gelijkheid en verdraagzaamheid nog steeds onder druk staan.

De wereld is niet stabiel geworden de afgelopen tijd en we zijn helaas getuige geweest van de vergaande polarisering en veel geweld op allerlei strijdtonelen. Radicalisering, racisme, uitsluiting en onverdraagzaamheid tegenover andersdenkenden zijn nog steeds aan de orde van de dag.

Ook in onze samenleving zie je nog steeds dat mensen die wat anders zijn, niet volledig worden geaccepteerd, niet volledig kunnen en mogen meedoen. Nog steeds merken wij dat er ongelijkwaardigheid is, dat niet iedereen gelijke kansen krijgt in onze multiculturele/ multicomplexe samenleving. Er is nog steeds veel stigma op geesteszieken, op bepaalde bevolkingsgroepen, de kleur van je huid, geaardheid en godsdienst.

Dit kunnen en mogen we niet stilzwijgend accepteren... wij allen kunnen een steentje bijdragen om in onze samenleving iedereen gelijke kansen te geven, je buurman met autisme eens aan te spreken in plaats van over hem te spreken. Een eenzame oudere uit je buurt eens een bakje koffie aan te bieden... geef kwetsbare mensen het gevoel dat ze erbij horen, heet ze welkom in het wijkgebouw, groet je burens op straat enz. Als we allemaal iets doen, hoe klein ook, wordt onze maatschappij een inclusieve samenleving en in ieder geval een veel fijnere.

Ondanks mijn kwetsbaarheid draag ook ik mijn steentje bij, ik probeer mensen te laten zien dat je meer bent dan je ziekte. Door belangen te behartigen van patiënten van Parnassia Groep, door sociale projecten van de grond te krijgen in Den Haag, probeer ik mensen een genuanceerder beeld te geven over leven met een geestelijke ziekte.

Ik weet helaas maar al te goed hoe dat voelt: een zwaar stigma wat op mijn ziekte rust, de vooroordelen die bijna een ieder heeft, het niet meer gevraagd worden op feestjes, de blikken die ik voel branden in mijn rug, het geroezemoes, het onbegrip en de onlosmakelijke onzekerheid die het met zich mee brengt. Je voelt je ziek, wordt niet begrepen en buitengesloten. Het deed en doet pijn, heel erg veel pijn en geloof me, ik verdien het niet, en met mij vele anderen in een soortgelijke situatie.

Achter de ziekte die iemand heeft, schuilt ook vaak een heel mooi mens, een mooi mens dat net als iedereen mee wil doen in de samenleving, dat gehoord wil worden en dezelfde dromen heeft als iedereen. Een mens met talenten, de ziekte maakt immers maar een deel of deeltje uit van zijn of haar leven. Ieder mens heeft recht op een gelijk plekje in de samenleving... het woord zegt het eigenlijk al: samen en leven.

Want het is van het grootste belang dat iedereen, met of zonder zogenaamd 'vlekje', in de maatschappij mee moet kunnen komen op zijn of haar niveau... de zogenaamde inclusieve samenleving, waarin ieder zich thuis voelt, gelijk is en zich ook gelijkwaardig voelt.

Door de trend in de zorg om patiënten zoveel mogelijk thuis te behandelen moet er volop worden ingezet om te zorgen dat iedereen zich dan ook echt thuisvoelt in de wijk waar hij of zij woont en op het werk, al dan niet vrijwillig of betaald. Want dit zijn de componenten die herstel een fundament geven, als wij hierin vooruitgang kunnen boeken, is dit een win-win-win situatie. Er is nog veel werk te verzetten om dit te bereiken, maar iedere dag gewacht is een dag te lang.

Als iedere aanwezige hier in de komende maand 1 buur, kennis, vriend of familielid (waarvan je weet dat hij of zij het moeilijk heeft) eens verrast met een leuke geste is dat een heel mooie start, wat je aanbiedt kan natuurlijk per mens verschillen. Maar, je hebt geen idee hoeveel dit betekent voor diegene... Ohh, laat je niet tegenhouden door de onzekerheid die zich vertaalt in een eerste wat schuwe reactie, dit is het resultaat van jarenlange uitsluiting en stigma. Zodra je daardoor heen bent gekomen heb je al de helft gewonnen.

Ik wil u namens 175.000 patiënten van Parnassia Groep vanuit het hart bedanken voor uw aanwezigheid bij de herdenking vandaag en wij vragen u vriendelijk u in te zetten voor een ideale samenleving waar een ieder zich thuisvoelt.

Dank u wel voor uw aanwezigheid, aandacht, respect en luisterend oor.

Ik wens u allen een gedenkwaardige dag toe.

= = =